

باد نوبان

جمشید ملک پور

دانستان فارسی

۱

در آبادی کوهِستَک کنار دریای مکران، دریای طلوع و غروب خورشید،
کسی نبود چنین واقعه‌ای را دیده باشد یا از کسی، پدری یا بزرگی،
شنیده باشد. دریا چهار شبانه‌روز بی‌انقطاع می‌غُرید. باد چهار شبانه‌روز
به در و دیوار خانه‌های گلی و خشتی و کپرها و به تنِ نخل‌ها می‌کویید؛
آن هم در فصلی که نباید دریا طوفانی می‌شد، نباید بادی می‌وزید؛ چه
شمالی، چه جنوبی، چه رام، چه سرکش.

کار مردان کوهِستَک این شده بود که زن‌ها و بچه‌ها را در خانه‌ها
نگه‌دارند و محکم در و پنجره‌ها را بینندن. بلم‌های پوسیده‌ای را که در
گوش‌وکنار افتاده بود تکه‌تکه کنند و تخته‌پاره‌ها را با میخ و هر آنچه گیر
می‌آوردند بدر و پنجره‌ها بکویند تا باد و آب به داخل خانه‌هایشان نفوذ
نکند. بزها را در آغل‌ها نگه‌دارند و در آغل‌ها را با شاخه نخل‌هایی
محکم کنند که از شدت باد کنده شده و به زمین افتاده بود، تا بزها بیرون
نیایند که بیرون آمدن همان و ناپدید شدن همان بود.

لنگوته‌ها را به جای آن که دور کمر بینندن، مثل دستار دور سر و
صورت می‌بستند و دشداشه‌ها را تا کمر بالا می‌کشیدند و راهی خُور
می‌شدند تا پشت بلندی کوه‌سیاه پناه بگیرند و به دریا و موج‌هایی نگاه

«خدا کنه آخر کار ولات نباشه. اگه دو سه روز دیگه ای موج و ای
باد ولات رو بکوبه، دیگه نخل‌ها کمر راست نمی‌کنن. بزها چیزی برای
خوردن پیدا نمی‌کنن. جهازمون تخته‌پاره می‌شه. سقفی رو سر زن و
بچه‌ها باقی نمی‌مونه».

«حاج‌رئیس، مو می‌گم تا دیر نشده زن و بچه‌ها و بزها رو بفرستیم
برن طرف سیریک یا میناب». «تو غلط می‌کنی دستور می‌دی. تا میناب پنجاه فرسخ راهه. تو ای هوا
همه تلف می‌شن».

نه تنها حاج‌رئیس، که بیش‌تر اهالی کوه‌هستک از هر چه نخلو می‌گفت،
راست و درست، بدشان می‌آمد و با آن مخالفت می‌کردند. او و بیش‌تر
پدرش را مسبب بدبهتی‌هایی می‌دانستند که بر سرشان در کوه‌هستک
هوار می‌شد، بدون آن‌که کسی به درستی چرازی آن را بداند. از کی و از
کجا در دهان‌ها افتداد بود که آن‌ها دین و ایمان درستی ندارند که گرفتار
بادهای بد، بادهای سرکش، بادهای کافر، باد سیاه و باد نوبان می‌شوند،
باز هم کسی جواب درست و حسابی برای آن نداشت.

نخلو در جواب حاج‌رئیس دندان روی هم فشرد و چیزی نگفت. اما
در سر غوغایی و در دل شوری داشت. اگر دریا آرام نمی‌شد، از مراسم
عروسوی خبری نبود. دو روز مانده بود تا عروسش از همین دریا بیاید.
قرار برای عصر پنجه‌شنبه بود. بی‌بی، مادرش، در قدمگاه خضر استخاره
کرده بود و برای پنجه‌شنبه خوب آمده بود.

عروس از اهالی کوه‌هستک نبود. کسی در آبادی به نخلو زن نمی‌داد.
کسی حاضر نبود تا دخترش را به کسی بدهد که پدر و حتی مادرش
اهل هوا بودند، که خودش دائم با بزرگان آبادی دهن به دهن می‌شد و
مثل همین امواج سرکش، جلوی آن‌ها می‌ایستاد و سرکشی می‌کرد. عروس

کنند که تا پای تپه می‌آمدند و خود را وحشیانه به آن می‌کوییدند و بعد
کف‌کرده و ناراضی به دریا برمی‌گشتند. معلوم بود که موج‌ها از جنس
موج‌های هفته‌های گذشته یا ماههای گذشته یا سالهای گذشته نبودند که
سر به زیر به دریا برمی‌گشتند و می‌خواستند تا هر چه زودتر دوباره در
آغوش دریا جای گیرند. معلوم بود این موج‌های کف‌کرده، ترسیده و
لجام‌گسیخته نمی‌خواستند به دریا برگردند و دوباره اسیر دریایی طوفانی
شوند. تلاش داشتند تا هر آنچه را سر راه بود کنار بزنند، راهی به پشت
صخره‌ها پیدا کنند و همان‌جا در پناه کوه‌سیاه و به دور از دریا آرام و
قرار بگیرند.

«حاج‌رئیس، تو که گپ‌تر این ولات هستی، بگو ای طور چیزی سی
عمرت دیده‌ای؟»

حاج‌رئیس لنگوته از سر باز کرد و با آن سرو صورت خیس خود را
خشک کرد. ریش کوتاه و بزی را حنا زده بود و با قد و قامت کوتاه
خود، مرتب روی پنجه پا می‌ایستاد تا از پشت تپه بتواند دریا را نگاه
کند.

«نه والله. تو ای هفتاد سال عمر ندیدم که اوی دریا به پای کوه‌سیاه
برسه. ندیدم که دریا چهار شو و روز جزر و مد نشه. ندیدم که نخل‌ها
تا رو زمین کمر خم کنن». «وامصیبتا! خدا خوش. کمک کنه. اگه دریا مقر نیاد، فاتحه صید می‌گو
رو باس بخونیم. آخرش...»

حاج‌رئیس حرف ناخدا را قطع کرد؛ ناخدایی که نگران لنج کوچک
صیادی خود بود. اگرچه آن را سفت و محکم در پشت خُور، نهر باریکی
که دریا در دل خشکی ساخته بود، به تنۀ نخل‌هایی بسته بود که از
نخلستان حاج‌رئیس قطع کرده و آورده بودند.